

Let op: beantwoord een open vraag altijd in het Nederlands, behalve als het anders is aangegeven. Als je in het Turks antwoordt, levert dat 0 punten op.

Tekst 1 Takvim-i Vekayi

- 3p 1 Welke van onderstaande beweringen zijn juist en welke zijn onjuist?
De Takvim-i Vekayi
- 1 bevatte zowel officiële mededelingen als nieuwsberichten.
  - 2 is de allereerste Turkse krant ooit gepubliceerd.
  - 3 is slechts één keer in zijn bestaan gesloten/verboden geweest.
  - 4 verscheen aanvankelijk in Izmir.
  - 5 verscheen dagelijks.
  - 6 verscheen in meerdere talen.
  - 7 was bedoeld als spreekbuis van de overheid.
  - 8 werd opgericht in opdracht van Mahmut de Tweede.
- Noteer het nummer van elke bewering, gevolgd door 'juist' of 'onjuist'.

Tekst 2 Siyah Türkler fark edilmek istiyor

- 1p 2 Metne göre aşağıdakilerden hangisi Mustafa Olpak için doğrudur?
Mustafa Olpak
- A Kenya kökenli bir Türktür.
  - B Kenya'da doğmuş bir Türktür.
  - C köle olarak yaşamıştır.
  - D köle ticareti yapmıştır.
- 1p 3 Mustafa Olpak metinde bahsedilen kitabı neden yazmıştır?
- A babası vasiyet ettiği için
  - B geçmişini araştırmak için
  - C haklarını aramak için
  - D ona bu görev verildiği için
- 2p 4 Welke van onderstaande beweringen over de Ottomaanse slavenhandel zijn volgens de tekst juist en welke zijn onjuist?
- 1 De slavenhandel werd in 1908 afschaft.
  - 2 Op slaven werd net zo gejaagd als jaagdieren.
  - 3 Slaven werden na een bepaalde tijd vrijgelaten.
  - 4 Slaven waren praktisch leden van het gezin.
- Noteer het nummer van elke bewering, gevolgd door 'juist' of 'onjuist'.
- 1p 5 Aşağıdakilerden hangisi Mustafa Olpak'ın kurduğu derneğin asıl amacıdır?
- A diğer azınlıklarla eşit haklara sahip olmak
  - B ırkçılığa ve ayrımcılığa karşı çıkmak
  - C Türkiye'de yaşayan siyah Türkleri bir araya getirmek
  - D Türkiye'deki bütün azınlıkların seslerini duyurmak

- 1p 6 Waarom krijgt Mustafa Olpak in eerste instantie geen toestemming om een vereniging op te richten?
- 1p 7 Kunnen volgens de tekst ook anderen lid worden van de nieuwe vereniging? Citeer de eerste twee en de laatste twee woorden van de zin die hier antwoord op geeft.
- 1p 8 Mustafa Olpak dördüncü nesil siyah Türkleri nasıl bir geleceğin beklediğini düşünüyor?
- A Geçmişlerinden utanacaklarını düşünüyor.
  - B Geçmişlerini unutacaklarını düşünüyor.
  - C Herhangi bir değişikliğin olmayacağını düşünüyor.
  - D Toplumla daha iyi ilişkiler kuracaklarını düşünüyor.

Tekst 3 Girit fâtihinin acı sonu

- 1p 9 Wat is de naam van het fort dat door sultan Ibrahim terugveroverd is op de Russen?
Je moet in het Turks antwoorden.
- 1p 10 Parçada geçen 'vak'a-yı vakvakiye' ifadesi aşağıdakilerden hangisine bir örnektir?
- A atasözü
  - B benzetme
  - C deyim
  - D fıkra
- 1p 11 Sultan İbrahim'in tahttan indirilme kararı nasıl alındı?
- A halkın onayıyla
  - B sahte bir fetvâyla
  - C sipahilerin onayıyla
  - D yeniçerilerin onayıyla
- 1p 12 Şehzade Mehmet'in tahta çıkışında dikkat çeken durum neydi?
- A ağır hasta olması
  - B çocuk yaşta olması
  - C çok yaşlı olması
  - D deli olması
- 2p 13 Schrijf de vier belangrijkste eigenschappen van sultan Ibrahim op.
Je moet in het Turks antwoorden.

Tekst 4 Sahaflar Çarşısı (I) ve Sahaflar Çarşısı (II)

Tekst I ve II birbirlerine çok benziyorlar. Ama tekst II'de işlenen konulardan birisi tekst I'de hiç bahsedilmemiş.

- 1p 14 Bu konu nedir?
- A kitapçıların sayısı
  - B matbaa basımı
  - C sahafların faydaları
  - D usta-çırak sistemi
- 1p 15 Waarom hadden de Turken volgens Antoine Galland liever met de hand geschreven boeken dan gedrukte boeken?
Je moet in het Turks antwoorden.

Tekst 5 Ankara Kale İçi

Kies bij iedere open plek in de tekst het juiste antwoord uit de gegeven mogelijkheden.

- 1p 16
- A dışlamayı
  - B eleştiriyi
  - C hayranlığı
  - D kararsızlığı
- 1p 17
- A alet
  - B emanet
  - C lanse
  - D mahküm
- 1p 18
- A büyük
  - B stratejik
  - C uzak
  - D yüksek
- 1p 19
- A bakıyor
  - B benziyor
  - C dayanıyor
  - D karışıyor

1p 20

- A artırdığını
- B gördüğünü
- C gösterdiğini
- D yarattığını

1p 21

- A dolu
- B karışımı
- C olmayan
- D ülkesel

1p 22

- A ayakta
- B genç
- C gölgede
- D yalnız

1p 23

- A bağlı
- B doğru
- C ilişkin
- D yakışır

Tekst 6 Yapay Zekâ

1p 24 Makinelerin birbiriyle konuşmasından insanlar neden rahatsız oluyor?

- A kullandıkları dilin bozukluğundan
- B makinelerin garip ses tonundan
- C olayın inandırıcı olmadığından
- D teknolojinin inanılmaz gelişmesinden

1p 25 Neden Yapay Zekâ sahibi makineler yapılmaya başlandı?

- A gündelik işleri kolaylaştırmak için
- B insan becerilerinin sınırlarını test etmek için
- C insan beyninin kapasitesini artırmak için
- D insan beyninin sınırlarını keşfetmek için

1p 26 Yapay Zekânın babası olarak nitelendirilen bilim adamı kimdir?

- A Alan Matison Turing
- B Allen Newell
- C El Cezeri
- D Herbert Simon

- 1p 27 Yapay Zekânın bugün eriştiği seviye ile ilgili ne söylenebilir?
A beklenilenin çok üstünde
B hiçbir alanda kullanılmıyor
C oldukça heyecan verici
D sınırlı alanlarda kullanılabilenekte

Volgens de tekst vormt kunstmatige intelligentie in principe geen gevaar voor de mensheid.

- 1p 28 Citeer de eerste twee en de laatste twee woorden van de zin waarin dat staat.

Tekst 7 Mizah

- 1p 29 Mizah parçaya göre özellikle neleri sorgulamaktadır?
A aile yaşamını
B ana babaları
C gelenek ve kuralları
D sokak yaşamını
- 1p 30 Yirminci yüzyılda mizah türlerinden hangisi ortaya çıkmıştır?
A güncel olayları ele alan bir mizah türü
B halkı alaya alan bir mizah türü
C kilise ve kralları alaya alan bir mizah türü
D ürkütücü ve korkunç olan kara mizah türü
- 1p 31 Welke van onderstaande werken is door welke auteur geschreven?
Noteer de letters met de juiste cijfers.

1	imzasız fıkra ve yergileri	a	Şinasi
2	Zafername Şerhi	b	Namık Kemal
3	Şair Evlenmesi	c	Ziya Paşa

- 1p 32 Mizah ustası nasıl başarılı olabilir?
A doğuştan kabiliyetli olarak
B düzenli bir eğitimden geçerek
C inandırıcı taklit yaparak
D kuralları iyi uygulayarak

Tekst 8 Avrupa birliğinin tarihçesi

- 1p 33 Welke twee stromingen zijn van belang geweest voor de vorming van het nieuwe Europa?
Noteer die twee stromingen.
Je moet in het Turks antwoorden.

- 1p **34** Welke Europese landen hebben de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal opgericht in 1951?
Noteer de namen van de zes Europese landen.
Je moet in het Turks antwoorden.
- 1p **35** Hangi ülke iki kez veto hakkını kullandı?
A Almanya
B Belçika
C Fransa
D Hollanda
- 1p **36** Avrupa Ekonomik Topluluğu'nun ilk dönemlerdeki başarılarından dolayı hangi ülkeler bu topluluğa üye olmak istemişler?
A Birleşik Krallık, Danimarka ve İrlanda
B Kıbrıs, Çek Cumhuriyeti, Estonya
C Macaristan, Letonya, Litvanya, Malta
D Polonya, Slovakya ve Slovenya
- 1p **37** Türkiye, Avrupa Birliği üyeliğine başvurduktan sonra hangi hakka sahip olmuştur?
A Avrupa Birliği tam üyelik hakkına sahip olmuştur.
B Değerlendirme sürecinin hızlandırılması hakkına sahip olmuştur.
C Müzakere sürecine başlamaya hak kazanmıştır.
D Türk vatandaşları Avrupa'da 3 ay serbest dolaşım hakkı kazanmıştır.
- 1p **38** Avrupa Birliği hangi alanda ağır davranmıştır?
A askeri
B hukuki
C siyasi
D ticari

Tekst 9 Patronlar iş hayatına nasıl adım attı?

- 1p **39** Waar zijn de in de eerste alinea genoemde ondernemers het over eens?
- 1p **40** Welke (politieke) gebeurtenis heeft Vehbi Koç bij zijn succes geholpen?
- 1p **41** Hangi iş alanı (sektörü) Hacı Ömer Sabancı'nın başarısının temelini oluşturmuştur?
A bankacılık
B değirmencilik
C pamuk ticareti
D sigortacılık

Eindexamen vwo Turks 2012 - I

havovwo.nl

- 1p **42** Hüsnu Özyeğin hangi iş alanında başarılı olmuştur?
A bankacılık
B lokantacılık
C inşaat
D ithalat

- 1p **43** Mustafa Aksoy nereden kazandığı parayla emlak işine başladı?
A çeviriden
B danışmanlıktan
C ihracattan
D yatırımdan

- 2p **44** Welk bedrijf is door welke ondernemer opgericht?
Noteer de letters met de juiste cijfers.

bedrijf	ondernemer
1 Akbank	a Mustafa Aksoy
2 Arçelik	b Vehbi Koç
3 Capitol Alışveriş Merkezi	c Hüsnu Özyeğin
4 Finansbank	d Hacı Ömer Sabancı

- 1p **45** Hangi işadami başarının sırlarını gençlere açıklıyor?
A Hacı Ömer Sabancı
B Hüsnu Özyeğin
C Mustafa Aksoy
D Vehbi Koç

Lees bij de volgende opgaven steeds eerst de vraag voordat je de bijbehorende tekst raadpleegt.

Tekst 10 Saygı Nedir?

- 2p 46 Wat valt er, volgens de antwoorden die bij de vraagsteller binnengekomen zijn, wel onder **saygı** en wat valt er niet onder?
- 1 aardig doen tegen iemand, ook al meen je het niet
  - 2 bewondering hebben voor iemand
  - 3 iemand als volwaardig beschouwen
  - 4 iemand mogen
  - 5 iemand overwaarderen
  - 6 iemand positief benaderen
- Noteer het nummer van elk antwoord, gevolgd door 'wel' of 'niet'.

Tekst 11 Türkiye'deki yüksek hızlı tren setleri

- Je wilt graag internetten in de hogesnelheidstrein.
- 1p 47 Maakt het uit of je in een VIP class of in een eerste klas wagon reist? Zo ja, waarom?